

Herning
Kommune

Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • teknik@herning.dk • www.herning.dk

1. tillæg §12 Miljøgodkendelse af kvægbruget

Søndergård
Sønder Skjerkvej 2
7490 Aulum

Afgørelsesdato: 11. januar 2017
Sags nr.: 09.17.00--P19-99-16

HERNING KOMMUNE

Registreringsblad

Overordnet lovgrundlag	Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Dato for godkendelse:	11. januar 2017
Ansøgningsskema nr.	91755 2016 , version 2
Ejendommens navn	Søndergård
CVR-nr.	82126511
CHR nr.	53806
Ejendomsnummer	6570901549
Matr. nr. (ejerlav)	Skjerk By, Avlum 1c Skjerk By, Avlum 1a Skjerk By, Avlum 11e Skjerk By, Avlum 7i Skjerk By, Avlum 1v Skjerk By, Avlum 5h Skjerk By, Avlum 2y Skjerk By, Avlum 1h Skjerk By, Avlum 11i Skjerk By, Avlum 7d Skjerk By, Avlum 4h Skjerk By, Avlum 1u
Ansøgers navn og adresse	Mads Kristian Blæsbjerg Sønder Skjerkvej 2 7490 Aulum Tlf.nr.: 97422154 Mobil: 61391470 Mads.B@dlgmail.dk
Konsulent	Jakob T. Nikolajsen Industrivej 53 7620 Lemvig Tlf.nr.: 96630553 Mobil: 21270346 jtn@lemvig-landbo.dk
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune
Miljøsagsbehandler	Christina Thorslev Petersen
Kvalitetssikring	Peter L. Birch

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen 651-600/2000

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD	2
INDLEDNING	4
VILKÅR FOR HUSDYRPRODUKTION PÅ SØNDER SKJERKVEJ 2, AULUM.....	4
DRIFT OG INDRETNING	5
ÅRSPRODUKTION	7
GØDNINGSPBEVARING.....	8
FODER.....	8
UDBRINGNINGSAREALER	8
BESKRIVELSE AF GRUNDLAGET FOR DENNE SAG OG DE GÆLDENDE LOVE.....	9
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE.....	9
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	11
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG HERNING KOMMUNES SAMLEDE VURDERING	13
UNDERSØGTE ALTERNATIVER	13
KOMMENTARER VED HØRING TIL UDVIDELSEN	13
UDTALELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	13
AFTALEAREALER.....	13
VURDERINGSGRUNDLAG	13
BIAKTIVITETER	14
EJENDOMMENS BELIGGENHED	14
NABOFORHOLD	14
PÅVIRKNING AF JORD	16
PÅVIRKNING AF GRUNDVAND.....	17
PÅVIRKNING AF OVERFLADEVAND	18
PÅVIRKNING AF NATURA 2000-VANDOMRÅDER.....	21
PÅVIRKNING AF NATUR	22
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER, RØDLISTEARTER, ANSVARSARTER MV.....	29
PÅVIRKNING AF KULTURMILJØ.....	29
GENNEMGANG AF BAT FOR SØNDER SKJERKVEJ 2.....	31
BAT – MANAGEMENT	31
BAT – FODER.....	31
BAT – STALDINDRETNING	31
BAT – FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	32
BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	32
SAMLET VURDERING AF BAT	32

Indledning

Mads Kristian Blæsbjerg (CVR. Nr. 82126511) har søgt Herning Kommune om tillæg til § 12 miljøgodkendelse jf. Husdyrloven af husdyrbruget Sønder Skjerkvej 2, Aulum.

Ejendommen Sønder Skjerkvej 2 er den 7. december 2011 blevet miljøgodkendt til 195 malkekøer med tilhørende kvier og småkalve. I forbindelse med godkendelsen blev maskinhus ændret til ungdyrstald, der blev foretaget godkendelsespligtige ændringer i eksisterende ungdyrstald og der blev opført nyt plansiloanlæg.

I dette tillæg søges der om at udvide kvægbesætningen til 205 malkekøer med en mælkeproduktion på 12500 kg med tilhørende kvier, småkalve og 1 foldtyr. Derudover øges udspretningsarealet også.

Tillægget til miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune.

Meddelelse om tillæg

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune tillæg til gældende miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Sønder Skjerkvej 2, 7490 Aulum med de stillede vilkår. Det er Herning Kommunes vurdering, at tillægget, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Det er Herning Kommunes vurdering, at udvidelsen af Sønder Skjerkvej 2 der behandles efter § 12 stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet. Derfor er offentligheden ikke informeret tidligt i beslutningsprocessen ved offentlig annoncering. Ligeledes har naboer og andre berørte ikke 6 ugers høring jf. § 55 stk. 4, men 3 ugers høring jf. § 56.

Tillægget gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, plansiloanlæg, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til dette tillæg.

Der gøres endvidere opmærksom på, at et tillæg efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Tillægget skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år.

Hvis det meddelte tillæg ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Herved bortfalder den del af tillægget, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, med mindre andet fremgår af tillægget. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud

Det er desuden et krav at de opstillede vilkår bliver overholdt.

Vilkår for husdyrproduktion på Sønder Skjerkvej 2, Aulum

I vilkårsdelen fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for miljøgodkendelsen fremgår af ansøgningen og kvægbruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom på at eventuelle lovkrav fra andre love skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget her.

Drift og indretning

1. Vilklårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt når dyreholdet overskrider nudriften (195 årskøer (10500 kg mælk), 122 kvier (6-21 mdr.), 32 kvier (21-25 mdr.), 49 småkalve (0-6 mdr.), 98 tyrekalve (40-70 kg)). Den del af tillægget til miljøgodkendelsen, som ikke er udnyttet inden to år efter at tillægget til miljøgodkendelsen er meddelt bortfalder.
2. Der skal til enhver tid være et eksemplar af tillægget til miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med relevante vilkår.
3. Ved ophør med husdyrproduktion, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening:
 - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning. Husdyrgødningen bortskaffes efter gældende regler.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.
4. Med dette tillæg ophæves vilkår 4, 5, 6, 18, 19, 39, 40, 41, 46a, 47 i godkendelse af 7. december 2011.

Som følge af vilkår 1, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke er blevet udnyttet inden for 2 år. Det er en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt er afsluttet inden for et år efter fristens udløb. I så fald vil miljøgodkendelsen blive anset for bortfaldet.

Den ansvarlige for overholdelse af vilklårene er ejer af ejendommen Sønder Skjerkvej 2, Aulum.

Ophævede vilkår i godkendelse af 7. december 2011 på grund af ændret dyresammensætning, vilkår er blevet omfattet af generel lovgivning:

Årsproduktion

4. Tilladt årsproduktion:
- 195 St. r. årskøer (10.500 kg mælk/ årsko)
 - 49 St. r. småkalve (0 – 6 mdr.)
 - 122 St. r. kvier (6 – 21 mdr.)
 - 32 St. r. kvier (21 – 25 mdr.)
 - 98 St. r. tyrekalve (40 – 70 kg)

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldafsnit nr.	Dyrehold og staldtype	Vægt/ aldersgrænser	Antal dyr	Antal DE
ST-62562 Kostald Bygning 4	Malkeko: Sengestald m spalter (ringkanal)	tung race (fra 25 mdr.)	187	269,29
ST-62562 Kostald Bygning 4	Kvier: Sengestald med spalter (ringkanal)	tung race (21 - 25 mdr.)	32	19,49
ST-62564 Opdræt Bygning 6	Småkalve: Dybstrøelse (hele arealet)	tung race (0 - 6 mdr.)	49	13,24
ST-62564 Opdræt Bygning 6	Malkeko: Dybstrøelse (hele arealet)	tung race (fra 25 mdr.)	8	11,52
ST-62564 Opdræt Bygning 6	Tyrekalve: Dybstrøelse (hele arealet)	tung race (40 – 70 kg)	98	1,92
ST-63212, ny stald, bygning 7	Kvier: Sengestald med spalter (ringkanal)	tung race (6-21 mdr.)	122	54,83
I alt			496	370,29

5. Nedgang i mælkeydelsen eller opdræt må ikke konverteres til flere dyr af en anden type.

6. Hvis mælkeydelsen overstiger de 10.500 kg mælk/årsko, skal der ske en tilsvarende reduktion i antallet af køer, så den tilladte årsproduktion for malkekoer på 280,81 DE ikke overstiges.

18. Markstakke må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå fem år, før kompost igen må placeres på samme sted.

19. Hvis en markstak – jf. forstående vilkår – skal ligge i mere end syv dage, inden udbringning på marken foretages, skal stakken overdækkes med plastik eller andet lufttæt materiale.

Udbringningsarealer

39. Udbringning af husdyrgødning mm. må ikke foretages på jord, som er vandmættet, oversvømmet, frossen eller dækket af sne samt på stejle skrånede arealer, hvor der er risiko for afstrømning.
40. Udbringningsarealet må tilføres husdyrgødning svarende til 2,3 DE/ha, svarende til 36.922 kg N og 5.906 kg P.
41. Alle kvier (6 mdr. – 25 mdr.) skal gennemsnitlig gå på græsningsarealer indenfor udbringningsarealet i 5 måneder om året.

46. Gødningsopbevaring

- a. Beholdere til husdyrgødning skal om muligt tømmes helt mindst en gang om året, således at der kan ske en indvendig og udvendig inspektion med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og tiltag skal noteres i logbogen

47. Forbrug af vand og energi

- a. Ejendommen skal tilknyttes Energistyning "Erhverv" med automatisk fjernaflesning af el.
- b. Der skal etableres særskilt vandmåler til registrering af det samlede vandforbrug til drikkevand, rengøring og vandspild. Vandforbruget skal aflæses kvartalvis og noteres i en journal. Journaler skal gemmes i perioden mellem 2 samlede miljøtilsyn efter afslutning. Vandmåleren skal etableres senest 3 mdr. efter meddelelsesdato.

Årsproduktion

5. Tilladt årsproduktion:
205 årskøer, tung race (12.500 kg mælk/ årsko)
171 kvier, tung race (6 – 27 mdr.)
54 småkalve, tung race (0 – 6 mdr.)
105 tyrekalve, tung race (40 – 70 kg)
1 avlstyr

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldafsnit nr.	Dyrehold og staldtype	Vægt/ aldersgrænser	Antal dyr	Antal DE
Eksisterende stald til malkekøer	Malkeko, spaltegulv m. spalter, ringkanal		197	310,38
Eksisterende stald til malkekøer	Kvier, spaltegulv m. spalter, ringkanal	21-25 mdr	36	20,90
Eksisterende stald kvieopdræt	Småkalve, dybstrøelse	(0 – 6 mdr.)	54	14,59
Eksisterende stald kvieopdræt	Malkeko, dybstrøelse		8	12,60
Eksisterende stald kvieopdræt	Tyrekalve, dybstrøelse	40-70 kg	105	2,06
Ungdyrstald	Kvier, spaltegulv m. spalter, ringkanal	6-21 mdr.	135	57,81
Ungdyrstald	Avlstyr, dybstrøelse		1	0,56
I alt				418,90

6. Nedgang i mælkeydelsen må ikke konverteres til flere dyr
7. Beregningen af dyreenheder for køerne er sket med baggrund i mælkeydelsen på 12.500 kg mælk. Såfremt mælkeydelsen overstiger dette,
- Skal der ske en tilsvarende reduktion i antallet af køer, kvier eller kalve, så den tilladte husdyrproduktion ikke overstiges **eller**
 - Skal ejer anmelde og Herning Kommune skal godkende en forøgelse af harmoniarealet **og / eller**
 - Skal der ske en anden afsætning af de ekstra DE husdyrgødning. Modtager af husdyrgødningen skal godkendes af Herning Kommune

Antallet af dyr angiver den tilladte produktionsstørrelse. De angivne dyreenheder er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse¹.

Der er i ansøgningen taget højde for mælkeydelsen i forhold til beregning af dyreenheder. For at sikre, at eventuel faldende mælkeydelse ikke omsættes til ekstra køer, er det stillet vilkår til dette. Årsagen er, at disse ekstra dyreenheder hverken indgår i ammoniak og lugtgeneberegninger fra ejendommen eller beregningerne for kvælstof og fosfor i gødningen.

¹ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1324 af 15/11/2016 med efterfølgende ændringer

Ved stigende mælkeydelse skal ejer sikre, at de ekstra DE i husdyrgødning afsættes som angivet under vilkår 7 a, b og c. Så længe der kun er tale om en øget mælkeydelse, påvirker det kun beregningen af dyreenhederne. Dette vilkår er stillet for at give ansøger mulighed for at videreudvikle sin besætning.

Ved små ændringer i produktionen skal der indsendes dokumentation for, at der ikke sker en stigning i lugt, ammoniak kg P/DE ab lager og DE.

Gødningsopbevaring

8. Gylle afgives til opbevaring på henholdsvis Skjerkvej 5, Lergravvej 22 og Tvisvej 2B.

Foder

9. Totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt skal bestå af minimum 25 % græsmarksafgrøder (græs, græsensilage, hø eller grønpiller) i gennemsnit på årsbasis. Dokumentation for opfyldelse af dette vilkår skal fremgå af foderplaner, foderkontrol, og skal opbevares i 5 år.

Udbringningsarealer

10. Udbringningsarealet må tilføres husdyrgødning svarende til 1,67 DE/ha. Der må maksimalt tilføres 39184 kg N og 5727 kg P.
11. Der skal på husdyrbrugets udbringningsarealer være mindst 1% ekstra efterafgrøder, udover Plantedirektoratets til enhver tid gældende krav.
12. De ekstra efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning.

Overholdelse af beskyttelsesniveauerne er under den forudsætning, at de standardsædskifter og gødningstiltag, som ansøger oplyser, ligger til grund for beregningen af fosfor- og kvælstofbelastningen fra husdyrbruget, overholdes. For at sikre, at dette er overholdt, er der stillet vilkår til dokumentation af sædskifte og gødningsplaner på alle ejede og forpagtede udbringningsarealer.

Ændring af udbringningsarealer: Såfremt der sker ændringer med hensyn til udbringningsarealernes omfang og placering i forhold til det, der indgår i miljøgodkendelsen – jf. bilag og kortbilag - skal dette anmeldes til Herning Kommune efter bestemmelserne i §§ 25-26 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Kommunen skal derefter vurdere om udbringning af husdyrgødning på de anmeldte arealer kan påvirke miljøet væsentligt – jf. § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Nye arealer kan erstatte arealer i den allerede meddelte miljøgodkendelse, hvis disse som minimum dækker samme areal, og at disse ikke er mere sårbare. Der skal i den forbindelse skelnes mellem ejendommens arealer (ejede og forpagtede arealer) og arealer, hvor der indgås aftale om overførsel af husdyrgødning, idet nye arealer kun kan erstatte arealer inden for tilsvarende kategori. Kommunens vurdering af sårbarheden af de anmeldte arealer foretages som udgangspunkt ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, som er gældende på anmeldelsestidspunktet.

Anmeldelse af udskiftning af udbringningsarealer skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august via IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk eller tilsvarende system. Kommunen skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der ønskes udskiftet. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Kommunen har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Udskiftning til arealer, som er mere sårbare end allerede godkendte arealer, kan kun ske efter forudgående miljøgodkendelse efter § 11, § 12 eller § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Beskrivelse af grundlaget for denne sag og de gældende love

Sagens grundlag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Tidligere miljøgodkendelse af 7. december 2011
- Supplerende oplysninger frem til 14. december 2016

De gældende love

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Husdyrloven² med tilhørende Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug³, Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴ samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles efter Husdyrlovens § 12 stk. 3, da ejendommen har en miljøgodkendelse efter § 12 i Husdyrloven meddelt 30. september 2010.

Tillægget til miljøgodkendelsen har været i høring fra 15. december 2016 til 5. januar 2017.

IE-husdyrbrug

I forbindelse med implementering EU-direktivet om industrielle emissioner, er der sket ændringer i husdyrbekendtgørelsen. Disse ændringer kan påvirke visse typer husdyrbrug, de såkaldte IE-husdyrbrug. IE-husdyrbrug er defineret som husdyrbrug, der har aktiviteter omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Da dette tillæg omhandler et kvægbrug, som ikke går ind under §12 stk. 1, nr. 1-3, er kvægbruget ikke omfattet af IE-Direktivet.

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet tillæg til udvidelse af husdyrbruget på Sønder Skjervevej 2, Aulum. Tillægget er givet i medfør af § 12, stk. 3, i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet. Tillægget bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Planer og offentliggørelser" og "Landbrug" fra den 11. januar 2017. Der kan klages i 4 uger. Klageberettigede er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt visse organisationer, alle som er angivet i husdyrlovens §84-87.

² Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, Lovbek. nr. 442 af 13/05 2016 med efterfølgende ændringer

³ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11/01 2016 med efterfølgende ændringer

⁴ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1324 af 15/11/2016 med efterfølgende ændringer

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen.

Klagen skal være tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen (det vil sige, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen) senest den 8. februar 2017.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Herning Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Herning Kommune videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor tillægget på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen
Christina Thorslev Petersen
Biolog og Master Miljøret
Miljømedarbejder, Herning Kommune
Miljø og Klima, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til miljøgodkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Mads Blæsbjerg, Sønder Skjerkvej 2, 7490 Aulum

Naboer og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring (konsekvensradius=322 m.):

- Jens Allermann Sørensen, Sønder Skjerkvej 4, 7490 Aulum

Ejere af forpagtningsaftaler:

- Henning Damgaard Laugesen, Østergade 2. st-15, 7490 Aulum
- Lars Bredtoft, Sønder Skjerkvej 10, 7490 Aulum
- Peter Dam Krarup, Skærbækvej 2, 7490 Aulum
- Kim Trøstrup Andersen, Skjerkvej 3, 7490 Aulum (også nabo)
- Jens Allermann Sørensen, Sønder skjerkvej 4, 7490 Aulum
- Henry Dam Andsbjerg, Skjerkvej 4, 7490 Aulum
- Kurt Riis, Sønder Skjerkvej 7, 7490 Aulum

- Jakob T. Nikolajsen, Lemvigegnens Landboforening, Industrivej 53, 7620 Lemvig, E-mail: jtn@lemvig-landbo.dk

Nedenstående er orienteret om miljøgodkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

Ansøger

- Mads Blæsbjerg, Sønder Skjerkvej 2, 7490 Aulum

Naboer og andre væsentlige interessenter

Naboer og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring (konsekvensradius=322 m.):

- Jens Allermann Sørensen, Sønder Skjerkvej 4, 7490 Aulum

Ejere af forpagtningsaftaler:

- Henning Damgaard Laugesen, Østergade 2. st-15, 7490 Aulum
- Lars Bredtoft, Sønder Skjerkvej 10, 7490 Aulum
- Peter Dam Krarup, Skærbækvej 2, 7490 Aulum
- Kim Trøstrup Andersen, Skjerkvej 3, 7490 Aulum (også nabo)
- Jens Allermann Sørensen, Sønder skjerkvej 4, 7490 Aulum
- Henry Dam Andsbjerg, Skjerkvej 4, 7490 Aulum
- Kurt Riis, Sønder Skjerkvej 7, 7490 Aulum

- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-mail: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: ae@ae.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, E-mail: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning. E-mail: herning@dof.dk
- Foreningen af bredejere ved Gødstrup Sø. E-mail: bestyrelsen@goedstrupsoe.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Jakob T. Nikolajsen, Lemvigegnens Landboforening, Industrivej 53, 7620 Lemvig, E-mail: jtn@lemvig-landbo.dk

Miljøteknisk beskrivelse og Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet, supplerende oplysninger, udtalelse fra Herning Kommunes Vandløbs-, Natur-, Grundvands-, Spildevandsteams samt Herning Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold, har Herning Kommune vurderet, at husdyrbruget, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og den daglige drift, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse:

- at udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier
- at driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- at husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik
- at der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne, hvorfor Herning Kommune meddeler miljøgodkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. I det følgende uddybes den samlede vurdering af det ansøgte.

Undersøgte alternativer

I skema nr. 91755 vers 2:

Ungdyrstald er rettet fra "BAT fastsat i tidligere godkendelse" til NY

Beredskabsplan indsendt

Jordbundstyperne rettes til så der er overensstemmelse med jordbundskort i Danmarks Miljøportal.

Alle gyllebeholdere indgår i godkendelsen

Kommentarer ved høring til udvidelsen

Udkast til tillægget til miljøgodkendelsen har været i høring i 3 uger fra 15. december 2016 til 5. januar 2017 Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsfasen.

Udtalelse fra andre myndigheder

Ejendommen og udbringningsarealerne er udelukkende beliggende i Herning kommune og udenfor områder, hvor kommunen vurderer det relevant at inddrage andre myndigheder. Det har derfor ikke været relevant at indhente udtalelse fra nabokommuner eller andre myndigheder.

Aftalearealer

Ansøger ejer eller forpagter selv alle udbringningsarealer, hvorfor der ikke er aftalearealer i det ansøgte projekt.

Vurderingsgrundlag

Tillægget til miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger fra ansøger og miljøkonsulent
- Herning Kommunes oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget
- Målsætninger og retningslinjer fra Herning Kommuneplan 2013 - 2024/Naturplaner

– Vandområdeplaner 2015-2021

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Ejendommens beliggenhed

Anlæggets beliggenhed
Jævnfør §20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal kommunen sikre sig, at risikoen for forurening, eller væsentlige gener for omgivelserne, begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 meter fra: <ul style="list-style-type: none">• en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugsplicht, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren• et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde• et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Jf. § 4 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. er det ikke tilladt at etablere anlæg, ændre eller udvide eksisterende dyrehold i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse

Der ændres ikke på ejendommens udformning i forhold til det godkendte i miljøgodkendelse af 7. december 2011, derfor berøres ejendommens beliggenhed og placering i landskabet ikke yderligere.

Naboforhold

Lugt

Lugtgener fra anlæg
I Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er der fastsat en række lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: <u>byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig</u> på henholdsvis 5, 7 og 15 OUE ¹⁵ pr. m ³ luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype. Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier, med hensyn til de tre forskellige områdetyper, netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 OUE ¹⁵ pr. m ³ luft ikke overskrides i mere end 1 % af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden. Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugsplicht. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til. Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtavgivelsen.

Tabel 1, lugtgenegrænse for nabo, lokalplan, byzone, samlet bebyggelse:

Lugtgeneberegning	Beregnet geneafstand (m)	Faktisk afstand (m)
Byzone Aulum	270	731
Samlet bebyggelse Kulvej 15	185	744
Enkelt bolig Sønder Skjervevej 6	85	398

Oplysningerne om den kumulative effekt skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzonen, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Da der ikke er andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone, er der ikke nogen kumulativ effekt.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtavgivelse er beregnet ud fra FMK modellen. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 332,71 meter. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Lugten fra de eksisterende gyllebeholdere (Sønder Skjerkvej 2, Skjerkvej 5, Lergravvej 22, Tvisvej 2B) indgår ikke i lugtberegningerne i husdyrgodkendelse.dk, da gyllebeholdere i stedet for er omfattet af de generelle afstandsregler. Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra gyllebeholderne. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at gyllebeholderne fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning

Alle typer af beboelse ligger udenfor geneafstanden og gyllebeholderne ligger mere end 300 meter fra nærmeste nabo.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende. Alle typer beboelse ligger udenfor geneafstanden, så udvidelsen af husdyrbruget vil ikke medføre væsentligt øgede lugtgener. Det må dog forventes, at beboelser indenfor konsekvensområdet på vil opleve øget lugt, idet lugtgeneafstanden øges ved det ansøgte projekt, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt.

Støj

Der ændres ikke på ejendommens udformning i forhold til det godkendte i miljøgodkendelse af 7. december 2011, derfor vurderes støj fra ejendommen ikke yderligere.

Støv

Der ændres ikke på ejendommens udformning i forhold til det godkendte i miljøgodkendelse af 7. december 2011, derfor vurderes støv fra ejendommen ikke yderligere.

Skadedyr

Der ændres ikke på ejendommens udformning i forhold til det godkendte i miljøgodkendelse af 7. december 2011, derfor vurderes skadedyr på ejendommen ikke yderligere.

Lys

Der ændres ikke på ejendommens udformning i forhold til det godkendte i miljøgodkendelse af 7. december 2011, derfor vurderes lys fra ejendommen ikke yderligere.

Døde dyr

De døde dyr placeres ved gyllebeholderen hvor de overdækkes indtil de afhentes af DAKA..

Herning Kommune vurderer, at idet de døde dyr overdækkes med fast overdækning indtil afhentning, opbevares på en skyggefuld afhentningsplads hævet over jorden og afhentningsstedet ligger i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej, bliver døde dyr opbevaret forsvarligt.

Transport

Transport af hjælpestoffer til bedriften og transport af mælk, kreaturer, affald m.m. sker ad Sønder Skjerkvej, Skjerkvej og Feldborgvej. Der sker en stigning i antallet af transportere på ca. 36 % ved udvidelsen. Det samlede antal af tunge transport er beregnet til ca. 1.024 stk., men en mindre del af transportere sker til og fra markerne lige omkring bygningerne.

Der bliver årligt ca. 350 transportere af husdyrgødning fra bedriftens gylletanke til udspretningsarealerne og ca. 30 læs dybstrøelse. Udkørsel af gylle sker primært om foråret og lidt om sommeren. Udkørsel af dybstrøelse sker primært om foråret. Transporterne af frisk græs og majs hjem til ejendommen foregår sommer og efterår. (Stigningen i antallet af transportere i forhold til den seneste ansøgning skyldes primært at normtallet for produceret gylle er steget generelt og fordi gylleproduktionen stiger yderligere når mælkeproduktionen stiger.)

I nedenstående tabel ses hvilken betydning udvidelsen af produktionen vil få for antallet transportere til og fra ejendommen.

Nedenstående tabel viser det skønnede antal transporter. Det skal bemærkes, antal og kapacitet pr. læs er vejledende og at der vil være betydelige sæsonudsving i antallet af kørsler til og fra ejendommen.

ART	Kapacitet pr. læs før udvidelse	Kapacitet pr. læs efter udvidelse	Antal transporter før udvidelse	Antal transporter efter udvidelse
Levende dyr	-	-	15	15
Døde dyr	-	-	10	12
Indkøbt foder	15 t – 30 t	15 t – 30 t	12	14
Grovfoder	15 t	15 t	288	380
Olie	-	-	10	12
Gylle	21 t	21 t	190	350
Dybstrøelse	8 t	8 t	15	31
Mælk	20 t	20 t	182	182
Afhentning af affald	15 t	15 t	28	28
			750	1024

Herning Kommune vurderer, at på trods af en stigning i transporter, vil det ikke give store væsentlige gener for naboer, da udkørselsforholdene ligger væk fra nærmeste nabo.

Påvirkning af jord

Håndtering og opbevaring af gylle

Der ændres ikke på ejendommens overflytning af gylle og udbringning af gylle i forhold til det godkendte i miljøgodkendelse af 7. december 2011, derfor berøres det ikke yderligere.

Gyllebeholder

Ansøger oplyser, at der for alle gyllebeholdere er tale om:

- stabile gyllebeholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- at gyllebeholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- at gyllebeholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- at der ikke er monteret spjæld på gyllebeholderne
- at alt overpumpes via neddykket rør
- at gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- at gyllebeholderne er overdækkede med naturligt flydelag, som sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning
- at gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen
- at der føres logbog over flydelag på gyllebeholderne

Opbevaringskapaciteten

Den årlige produktion af gylle i ansøgt drift er på cirka 7405 m³. jfv. konsulentoplysninger. Denne beregning er inklusiv drikkevands-spild, regnvand og rengøringsvand, som ledes til gyllebeholder. Opbevaringskapaciteten af gylle mm. på ejendommen er efter udvidelsen på 6160 m³, hvilket svarer til 10 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Opbevaringsanlæg	Beholder nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpesystem fra beholder til gyllevogn	% fordeling
Gyllebeholder Sønder Skjervevej 2	1	1992	1600	Flydelag	Sugekran	26
Gyllebeholder Skjervevej 5	2	2001	2060	Flydelag	Sugekran	33
Gyllebeholder Lergravvej 22	3	-	1000	Flydelag	Sugekran	16
Gyllebeholder Tvisvej 2B	4	2016	1500	Flydelag	Sugekran	25
Ialt			6160			100

74 % af den producerede husdyrgylle opbevares på Skjervevej 5, Lergravvej 22 og Tvisvej 2B. Derfor har Herning Kommune stillet vilkår om at der kun kan opbevares 26 % på ejendommen.

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	3860,44	558,38	39,81	0
Kvæggylle	35323,64	5169,04	389,08	0
Total	39184,08	5727,42	428,89	0

Herning Kommune har stillet vilkår til udbringning af kg N/ha/år og kg P/ha/år, jævnfør ovenstående oplyste mængde husdyrgødning.

Dybstrøelse/fast gødning

Der ændres ikke på ejendommens opbevaring og udbringning af fast gødning i forhold til det godkendte i miljøgodkendelse af 7. december 2011, derfor berøres det ikke yderligere.

Brændstof

Der ændres ikke på ejendommens opbevaring af brændstof i forhold til det godkendte i miljøgodkendelse af 7. december 2011, derfor berøres det ikke yderligere.

Påvirkning af grundvand

Grundvand
I henhold til de generelle beskyttelsesniveauer, der er nævnt i bilag 3 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, kan der, i forbindelse med udvidelse af husdyrproduktion, <u>ikke tillades nogen merbelastning inden for nitratfølsomme indvindingsområder, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter ved den ansøgte drift.</u> En miljøgodkendelse skal endvidere leve op til udarbejdede indsatsplaner med hensyn til drikkevandsbeskyttelse.
I Herning Kommune vurderes der konkret på udvaskningsberegninger på arealer, der ligger i nitratfølsomt indsatsplanområde, nitratfølsomt indvindingsopland (NFI) samt nitratfølsomt område med særlige drikkevandsinteresser. Derudover foretages der

også en konkret vurdering af nitratudvaskningen hvis udbringningsarealerne ligger indenfor en afstand af 300 meter fra fælles vandindvindingsboringer samt i indsatsplanområder.

NFI, udpegninger

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsopland, nitratfølsomt indsatsplanområde og nitratfølsomme områder med særlige drikkevandsinteresser. For arealer i områder med almindelige drikkevandsinteresser, vurderes de generelle landbrugsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

Herning Kommune vurderer, at grundvandet er tilstrækkeligt beskyttet mod nitratudvaskning ved de generelle landbrugsregler og med vilkår om 1 % ekstra efterafgrøder.

Påvirkning af overfladevand

Overfladevand

Plantevæksten i fjorde, indre farvande og søer er i vid udstrækning bestemt af tilførslerne af kvælstof og fosfor fra oplandene til de pågældende fjorde m.v. For store tilførsler medfører typisk en forringet miljøtilstand i disse vandområder.

I fjorde og indre farvande kan både kvælstof og fosfor – i varierende grad – virke begrænsende for plantevæksten, mens plantevæksten i søer typisk er begrænset af fosfortilførslen.

I vandløb har diffus næringsstofftilførsel typisk mindre betydning for miljøtilstanden, da andre faktorer har større betydning herfor. Erosion og overfladisk afstrømning, som direkte fører organisk materiale – herunder husdyrgødning – til vandløb, vil kunne forringe miljøtilstanden i de pågældende vandløb, mens de næringsstoffer, som et vandløb derved fører med sig, vil kunne forringe miljøtilstanden i nedstrømsliggende søer, fjorde og indre farvande.

Indhold af næringsstoffer i husdyrgødning

Indholdet af næringsstoffer i husdyrgødning har stor betydning for tabet af ammoniak, nitrat og fosfor til omgivelserne. I ansøgningen er indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede husdyrgødning beregnet på grundlag af normtal for næringsstof i husdyrgødning. Ud fra disse beregninger vurderer Herning Kommune, om overfladevandet påvirkes.

Husdyrbrugets påvirkning af overfladevand

Jævnfør husdyrloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen skal kommunen vurdere om ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra anlægget til miljøet. Derfor skal der vurderes på spildevand, vaskepladser, udledning af tagvand og vand fra befæstede arealer, samt sanitært spildevand, for at forebygge forurening med gylle, sanitært spildevand og forurenende stoffer såsom pesticidrester mm.

Referencesædskiftet

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med vurdering af beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. IT-systemet fastlægger et referencesædskifte for alle husdyrbrugets arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs pr. 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte.

Spildevand

Fra staldanlægget føres alt spildevand fra vask af produkter fra husdyrhold, malkemaskiner, foderrekvisitter og lignende samt vandspild til gyllebeholder.

I ansøgt drift ledes alt tagvand fra de eksisterende staldafsnit direkte til dræn og vandløb. Overfladevand fra de befæstede arealer og plansiloanlæg løber i kloak, der fører til gyllebeholder. Overfladevand fra ensilagepladsen ledes til udsprinkles på godkendt areal. Vandet til udsprinkling opsamles i en opsamlingsbrønd, hvor der skal være en bufferkapacitet svarende til en halv måneds nedbør⁵.

Fra staldanlægget er der ikke afledning af sanitært spildevand.

Herning Kommune vurderer, at afledning af vaskevand og spildevand fra staldanlægget sker efter gældende regler. Endvidere udsprinkles overfladevand fra ensilagepladsen direkte på godkendte marker og har en korrekt bufferkapacitet til opsamling af overfladevand.

Søer

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Svanholm Sø, Knudmose Sø, Fuglsang Sø, Søby Sø, Kraftsværkssøen, Gødstrup Sø, Sidetagssø M, Sunds Sø eller Søbylejet. Sunds Sø og Søby Sø er Lobelie søer beskyttet efter § 7, mens Gødstrup Sø, ifølge Herning Kommuneplan 2013-2024 er målsat som et område med naturligt og alsidigt plante og dyreliv. For de resterende søer må tilstanden ikke forringes. Derved har alle søerne et søopland, som der skal tages hensyn til.

Mark 24 ligger ved en sø. Der er ikke registreret bilag 4 arter indenfor 100 meter af søen. Endvidere skrån timer marken ikke med mere end 6 ° ned mod søen.

Der må ikke udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til søer.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af relevante søer, da der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning ned mod søen.

Vandløb

Jævnfør Herning Kommuneplan 2013-2024 må vandløb ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger.

Nogle af udbringningsarealerne ligger ned til vandløb. Udbringningsarealerne skrån timer på intet sted ned mod vandløbene.

Der må ikke udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til vandløb.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de nævnte vandløb, da der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning ned mod vandløbene.

Nitrat

Kvælstofudvaskning

Ud fra arealers forskellige evne til at reducere nitrat på det udvaskede kvælstofs vej fra marker til sårbare Natura 2000-vandområder, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der ikke vurderes at ske mere end en 75 %-reduktion. Disse områder er – afhængigt af reduktionsevne – kategoriseret i de såkaldte nitratklasser 1, 2 og 3.

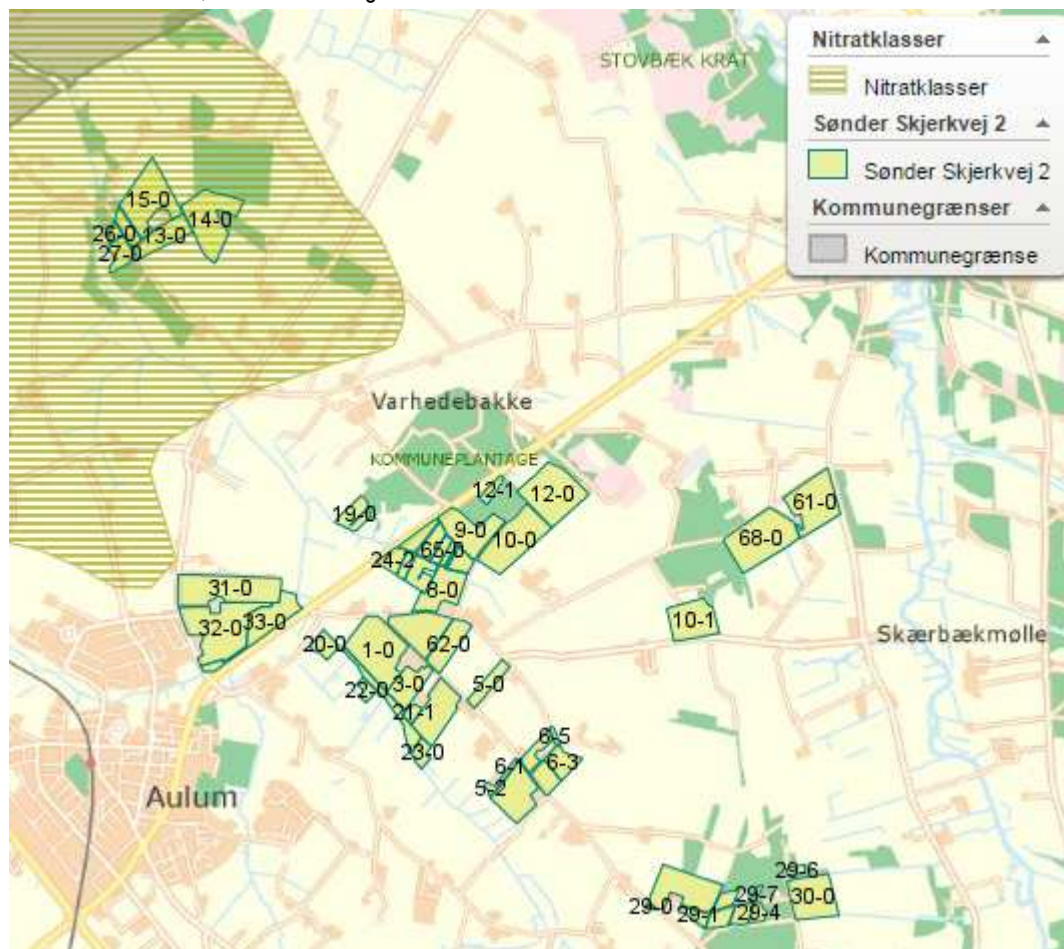
For udbringningsarealer beliggende i områder med nitratklasse 1-3 skal der, i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, være et lavere husdyrtryk end de generelle harmoniregler giver mulighed for – eller anvendes bestemte virkemidler, som mindsker kvælstoftabet.

⁵ Landbrugets Byggeblad for Udenomsfaciliteter, Udsprinkling af ensilagesaft og restvand. nr. 103.09-05 revideret 20.09.2012

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav ud fra nitratklasse 1-3. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på ejendomsniveau blive beregnet et samlet krav til hele husdyrbruget. Reduktionspotentialet, som ligger bag nitratklassen, er et udtryk for hvor stor en del af kvælstoffet, der bliver tilbageholdt i jorden og derved ikke kommer ud i de danske farvande. I Herning Kommune er der udpeget nitratklasse 2 jorde med det nye nitratkort fra marts 2016.

Beregning af nitratudvaskning

27,93 ha af udbringningsarealerne ligger i nitratklasse 2. Det betyder, at arealerne tilbageholder mellem 51-75 % af kvælstoffet jævnfør sårbarhedskortet og reduktionskortet. I nitratklasse 2 er der som udgangspunkt krav om, at der kun må udbringes husdyrgødning svarende til 65 % af, hvad harmonireglerne tillader.

Figur 1: Mark 13, 14, 15, 26 og 27 ligger i nitratklasse 2

Størrelsen af det samlede ejede og forpagtede udbringningsareal, der er berørt, medfører at husdyrbruget, som udgangspunkt, skal reducere husdyrtrykket svarende til 73,63 % af fuldt husdyrtryk på de ejede og forpagtede arealer. Det reducerede husdyrtryk svarer til 1,64 DE/ha (DE_{max}) og en udvaskning til overfladevandet (DE_{max}) på 74,6 kg N/ha/år.

Beregning af det maksimale dyretryk DE_{max} og det reelle dyretryk DE_{reel} for ansøgt drift:

DE_{max}, DE reduktionsprocent: 96,20 %: 1,64 DE/ha.

DE_{reel}: 1,67 DE/ha.

Beregning af udvaskning af N via FarmN (kg N/ha DE_{max} uden virkemidler og kg N/ha DE_{reel} med virkemidler):

KgN/ha DE_{max}: 74,6 kg N/ha.

KgN/ha DE_{reel}: 73,4 kg N/ha.

Da kg N/ha DEreel er mindre end kg N/ha DEmax, er beskyttelsesniveauet for nitrat-overfladevand overholdt. Der er anvendt ekstra efterafgrøder, hvilket der er sat vilkår til.

Herning Kommune vurderer, at de generelle harmoniregler og de brugte virkemidler er tilstrækkelige i forhold til kravene for overfladevand.

Påvirkning af Natura 2000-vandområder

Natura 2000-områder

EU har udpeget naturområder til vands, som set i et europæisk perspektiv er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat-, ramsar- og fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Den enkelte kommune skal blandt andet vurdere, hvor stor N-udledningen fra det ansøgte projekts udbringningsarealer er i forhold til hvilket opland udbringningsarealerne er beliggende i. I Herning Kommune er der 3 vandoplande til hhv. Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord og Limfjorden.

Dyretryk i kystoplandet

Stigende dyretryk i kystoplandet

I Miljøstyrelsens afskæringskriterium for, om et husdyrprojekt vil medføre skadesvirkning på overfladevande, indgår der blandt andet en vurdering af udviklingen i dyretrykket i området, hvor projektet ønskes gennemført.

I det tilfælde, hvor dyretrykket er stigende, må nitratudvaskning ikke være større end hvad der svarer til udvaskningen fra et planteavlbrug. Et planteavlbrug er defineret ved et planteavlssædskifte (S1 på lerjord og S3 på sandjord), hvor der udelukkende benyttes handelsgødning, dvs. ingen husdyrgødning.

Nitratpåvirkning af Nissum Fjord.

Beregning af nitratudvaskning

Dyretrykket i oplandet til Nissum Fjord har siden 2007 været stigende. For at kunne udvide dyreholdet, er det et krav i forhold til Natura 2000-områderne, at udvaskning fra udbringningsarealerne ikke må overskride værdien fra et planteavlbrug⁶.

Udvaskningen for planteavlbrug er ifølge ansøgningskema 91755:

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et planteavlbrug	78,0
Merudvaskning fra husdyravlbrug	-4,6

Den faktiske udvaskning i ansøgt drift er beregnet til 73,6 kg N/ha, hvilket ligger under niveauet for et planteavlbrug. For at kunne overholde udvaskningen fra et planteavlbrug, har ansøger valgt at anvende 1 % ekstra efterafgrøder som virkemiddel, hvilket der er stillet vilkår til.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrholdet på ejendommen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af relevante marine recipienter, idet beskyttelsesniveauet for nitrat til Natura 2000-områder i forhold til overfladevand er overholdt. Herning Kommune vurderer, at det ansøgte, i kumulation med andre planer og projekter, ikke vil have en skadevirkning fra nitratudvaskningen til Natura 2000-områder i Nissum Fjord.

⁶ Miljøstyrelsen, se deres hjemmeside med WIKI vejledning.

Fosfor

Fosforoverskud

I henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug⁷, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der vurderes at være størst risiko for tab af fosfor til Natura 2000-vandområder, der er overbelastet med fosfor.

- For arealer på drænedede lerjord med et fosfortal under Pt 4,0 stilles der ingen krav. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug (Fosforklasse 0).
- For arealer på drænedede lerjord, hvor fosfortallet er mellem Pt 4,0-6,0, stilles krav om, at fosforoverskuddet maksimalt må øges med 4 kg P/ha/år. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug, og kravet til fosforoverskuddet vil altid være opfyldt hvis fosforoverskuddet ikke overstiger 4 kg P/ha/år i efter-situationen (Fosforklasse 1).
- På lavbundsarealer stilles krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning. Arealerne er dog ikke omfattet af kravet, hvis ansøger kan dokumentere ved jordbundsanalyser, at jern-fosforforholdet er over 20. Jordbundsanalyserne vedrørende Fe/P-forholdet skal udtages af en uvildig instans. (Fosforklasse 2).
- For arealer på drænedede lerjord, hvor fosfortallet er over Pt 6,0 stilles krav om fosforbalance (Fosforklasse 3).

Tilførslen af fosfor fra marker til overfladevand sker hovedsagelig ved udvaskning via dræen, overfladisk afstrømning, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning.

Udbringningsarealer i opland til Nissum Fjord

Alle udbringningsarealerne ligger i opland til Nissum Fjord. Nissum Fjord er udpeget som et Natura 2000-område overbelastet med fosfor⁸.

En del af udbringningsarealerne svarende til 39,5 ha ligger i fosforklasse II. Fosforklasse II er lavbundsarealer. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning⁹. For disse udbringningsarealer er der krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om det ansøgte udbringningsareal, kan det beregnes om beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Fosforoverskuddet er beregnet ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning. Det fosforoverskud, som kan tillades fra husdyrbrugets arealdrift, skal regnes på bedriftsniveau og eventuelle vilkår vedrørende fosforoverskud skal knyttes til bedriftsniveau. Der udbringes i ansøgt drift 22,3 kg P/ha pr. år, mens der fraføres 20,9 kg P/ha pr. år. Det giver et gennemsnitligt fosforoverskud på alle udbringningsarealer på 1,3 kg P/ha pr. år. Endvidere viser beregningerne, at det maksimalt tilladte fosforoverskud pr. ha er beregnet til 1,8 kg P/ha/år. Derved er beskyttelsesniveauet for fosfor overholdt og der skal ikke ske en yderligere reduktion.

Herning Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Herning Kommune vurderer på den baggrund, at der ikke stilles skærpede vilkår jævnfør Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §11 stk. 2. Endvidere vurderer Herning Kommune at kravene i Habitatdirektivet er overholdt.

Påvirkning af natur

Samlet deposition siden 2007

For at vurdere om den samlede merdeposition, fra nudriften 1. januar 2007 til og med den ansøgte udvidelse i denne godkendelse, har en negativ virkning på nærtliggende naturområder, er der lavet beregninger på et område, som Herning kommune har foruddefineret. Der er i beregningerne taget udgangspunkt i ansøgningsskema nr. 91755 af 7. november 2016, hvor nudriften er ændret til produktionen pr. 1. januar 2007 og den ansøgte produktion, som den ser ud i denne godkendelse, er ansøgt drift.

⁷ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11/01 2016 med efterfølgende ændringer

⁸ For udpegning se hjemmesiden med arealinfo, vælg landbrug, fosforklasser.

⁹ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11/01 2016 med efterfølgende ændringer

Nærmeste naturområde er en § 3 mose beliggende ca. 260 meter syd for anlægget. Der er i fiktiv ansøgning nr. 36496 beregnet en merdeposition på -0,1 kg N/ år og en totaldeposition på 0,3 på mosen.

Herning Kommune vurderer, at da der ikke sker en merbelastning, som overskrider det generelle beskyttelsesniveau på 1,0 kg /ha/år, så har udvidelsen af dyreholdet ingen væsentlig betydning for den omgivende natur.

Det generelle ammoniakreduktionskrav

I miljøgodkendelsesordningen er der taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af blandt andet den generelle reduktion af ammoniak emissionen. Da udvidelsen er ansøgt efter 1. april 2011, skal projektet overholde et krav om 30 % reduktion af den del af ammoniakfordampning fra stald og lager, der stammer fra den del af dyreholdet, der udvides.

På kvægbrug, hvor græsmarksafgrødeandelen i totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt udgør mere end 25%, fastholdes det generelle ammoniakreduktionskrav dog på 15%. Ansøger oplyser at dette er tilfældet i ansøgt drift, hvorfor der stilles vilkår omkring dette.

Overholdelse af reduktionskrav

Projektet medfører et fald i kvælstofemissionen på 300 kg N/år i forhold til nudrift. Den samlede emission fra anlægget efter udvidelsen bliver på 2249 kg N/år. Herved er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager for den del af dyreholdet, der udvides, opfyldt. Endvidere reduceres der med 969 kg N/år ud over det, der er nødvendig for at opfylde kravet.

Herning Kommune vurderer at, med den valgte staldtype overholder staldanlægget det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager.

Arealstatus

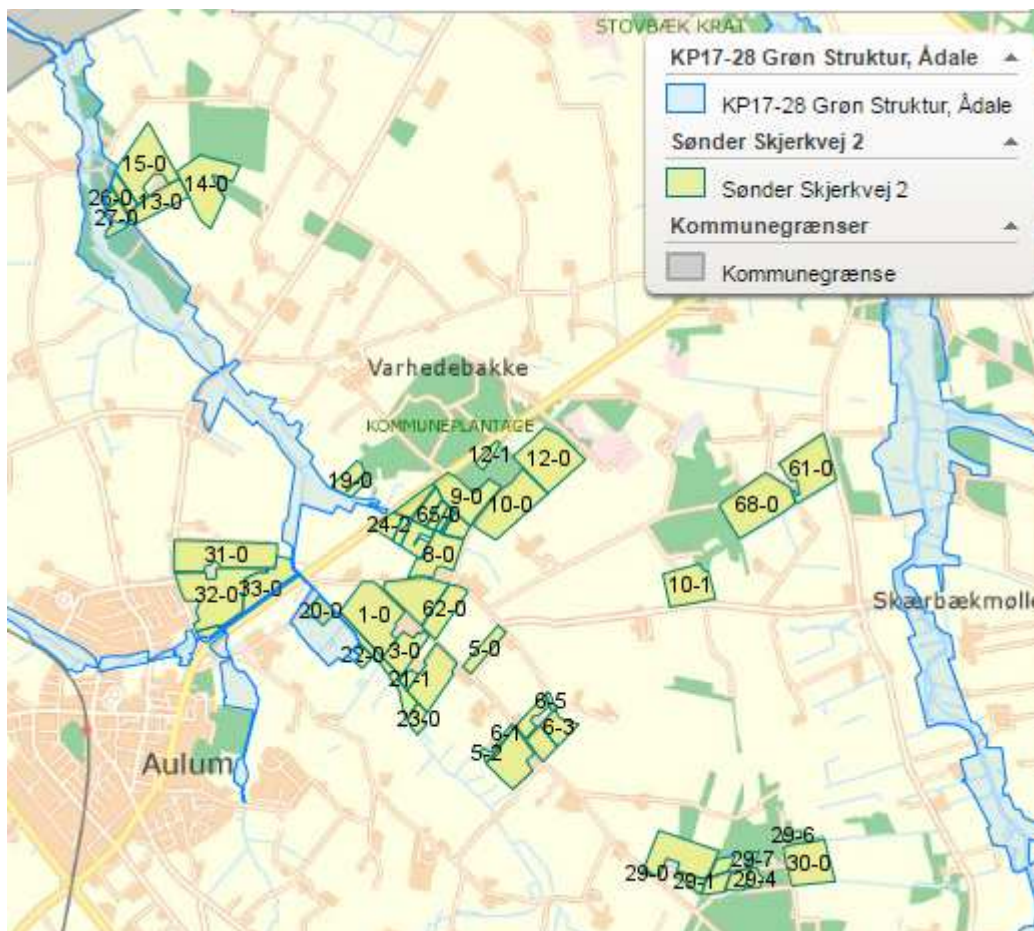
Udbringningsarealerne er på i alt 257,33 ha. Ejendommen, der er konventionel drevet, har et harmonikrav på 1,7 DE/ha. Der udbringes i alt 428,89 DE husdyrgødning på ejede og forpagtede arealer. Dette svarer til en udbringning på 1,67 DE pr. ha. Det vurderes, at harmonikravet er overholdt.

Alle arealer har tidligere været anvendt som udbringningsareal til husdyrgødning.

Herning Kommune vurderer, at harmonikravet er overholdt.

Grøn struktur

Mark 20-0 ligger i et område, der i Herning Kommuneplan 2013-2024 er udpeget som grøn struktur.

Figur 2: Oversigt over udbringningsarealer og grøn struktur

Herning Kommune vurderer, at almindelig landbrugsdrift i dette tilfælde ikke vil påvirke grøn struktur.

Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof

Natura 2000-områder

Naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar¹⁰- og Fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Definition af kategori 1, 2 og 3 natur

Kategori-1 natur:

- Ammoniakfølsomme naturtyper, indenfor Natura 2000
- Heder, større end 10 ha samt
- Overdrev, større end 2,5 ha

Kategori-2 natur:

- Ammoniakfølsomme naturtyper, udenfor for de internationale naturbeskyttelsesområder
- Højmoser og Lobeliesøer, uanset størrelse
- Heder, større end 10 ha
- Overdrev, større end 2,5 ha

Kategori-3 natur:

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1- eller kategori 2-natur: hede, mose og / eller overdrev (omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3), samt ammoniakfølsom skov.

Beskyttelsesniveauet for ammoniak for kategori 1, 2 og 3 natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniak omfatter maksimal totaldeposition eller merdeposition af ammoniak på de ammoniakfølsomme naturområder¹¹.

Beskyttelsesniveauet for kategori 1- og kategori 2-natur omfatter en 10 meter forbudszone samt krav til den maksimale tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan, efter en konkret vurdering, være et krav om en maksimal merdeposition.

Kategori 1 natur

Staldanlægget er beliggende omkring 5 km vest for nærmeste kategori-1 natur, Ovstrup Hede (1). Se kortudsnit med nummerering. Ovstrup Hede ligger mellem Herning og Holstebro er et 490 hektar fredet område med indlandshede, nåletræsplantage, enge, overdrev og vandløb. Indlandshedens flora og fauna er sårbar. Ovstrup Hede er A-målsat i Herning Kommuneplan 2013-2024. For A-målsatte områder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne.

Ovstrup Hede er udpeget på baggrund af naturtyper:

Nr.	naturtyper	Nr.	naturtyper
3260	Vandløb med vandplanter	6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
4010	Våde dværgbusksamfund med klokkeløng	7140	Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)	7230	Rigkær
6230	Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund		

Endvidere er nedenstående arter også en del af udpegningsgrundlaget:

Nr.	arter	Nr.	arter
1037	Grøn kølleguldsmed (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
1096	Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>)		

Grøn Kølleguldsmed er medtaget på Habitatsdirektivets bilag IV og er udpeget som en af de arter, som Herning Kommune er særlig forpligtet til at passe på. Ifølge Den Danske Rødlister blev guldsmeden tidligere negativt påvirket af eutrofiering, udretning af vandløb og hårdhændet vandløbsvedligeholdelse. Da tilstanden i vandløbene er i bedring, er det nu formentlig udelukkende hård vandløbsvedligeholdelse, som kan påvirke arten negativt.

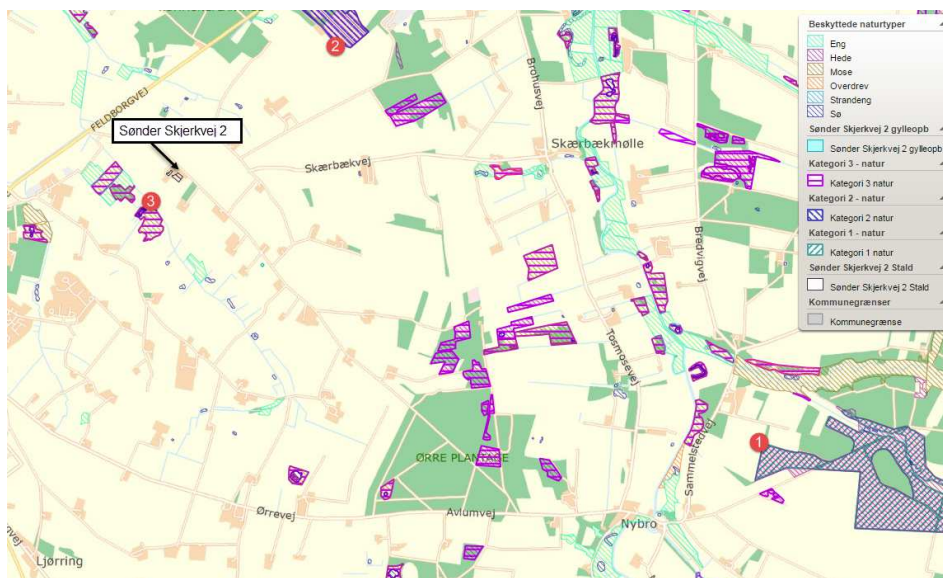
¹⁰ Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder

¹¹ Kategori 1-, 2- og 3-natur.

Ammoniakdeposition til naturområde 1 er på 0,0 kg N/ha år i både merdeposition og totaldeposition.

Da beregningen af ammoniakdepositionen viser 0,0 kg N/ha år i både merdeposition og en totaldeposition, er kravet overholdt.

Intet af harmoniarealet er beliggende mindre end 100 meter fra eller indenfor et Natura-2000 område. Dermed er der ingen væsentlig tab af ammoniak fra udbringning af husdyrgødning fra harmoniarealet til Natura-2000 området.

Figur 3: Kort der viser placering af ammoniakdepositions punkter

Kumulationsmodellen (kategori 1 natur)

Hvis opgørelsen af antal husdyrbrug i nærheden¹² af kategori 1-natur viser, at:

- Der ikke er andre husdyrbrug, ud over det ansøgte, i nærheden, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,7 kg/ha/år.
- Der er 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,4 kg/ha/år.
- Der er mere end 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,2 kg/ha/år.

Opgørelsen af, hvor mange husdyrbrug, der, ud over det ansøgte, ligger i nærheden af kategori 1-natur foretages således:

- Antal husdyrbrug over 15 DE¹³ inden for 200 meter +
- Antal husdyrbrug over 45 DE inden for 200-300 meter +
- Antal husdyrbrug over 75 DE inden for 300-500 meter +
- Antal husdyrbrug over 150 DE inden for 500-1000 meter +
- Antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha ud over de 1.000 meter.

Da totaldepositionen til Ovstrup hede er 0,0 kg N er det ikke relevant at inddrage kumulation.

Kategori 2- og 3-natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniak for kategori-2 og -3 natur

¹² Kumulationsmodellens afstande for husdyrbrug i nærheden måles ud fra det til naturområdets nærmeste punkt på det staldanlæg, der ligger tættest på naturområdet.

¹³ Ved pelsdyr-farme skal antal DE ganges med en faktor 5. Ved slagtekyllinge-produktioner skal antal DE ganges med en faktor 3.

Beskyttelsesniveau for kategori 2 natur er maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen, på baggrund af en konkret vurdering, kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år, hvis kategori 3-natur har en særlig regional eller lokal naturinteresse.

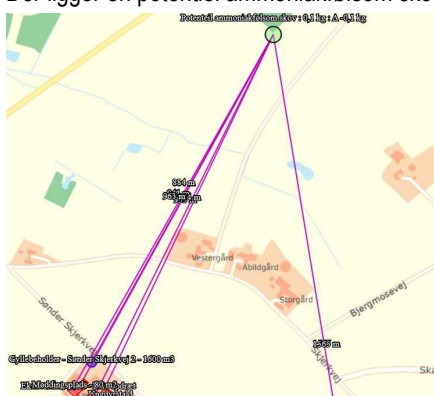
Som udgangspunkt skal det ikke undersøges på naturarealer, der

- Ligger længere væk end 1.000 m¹⁴
- Tilføres mindre end 1 kg som følge af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring.

Nærmeste kategori 2 natur (§ 7 hede) er beliggende omkring 1560 meter nord for staldanlægget (2). Nærmeste kategori 3 natur (§ 3 mose) er beliggende omkring 250 meter syd for staldanlægget (3).

Inden for en radius af 1.000 meter fra staldanlægget er der ikke registreret nogle ansvarsarter.

Der ligger en potentiel ammoniakfølsom skov indenfor 1.000 meter af staldanlægget, men merbelastningen overstiger ikke et kilo

Depositionsberegningen til naturområderne til kategori 1, 2 og 3 natur fremgår af tabellen.

Opret naturpunkt							
	Navn	Kategori ▲	Opretter	Kumulation	Ruhed	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]
	Ovstrup Hede	1	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,0
	kategori 2 natur	2	Myndighed	Nul ejendomme	Mk	+0,0	0,1
	Eng mod syd	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	-0,1	0,3

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle.

Der er ikke registreret § 3 naturområder inden for udbringningsarealerne. Samlet vurderer Herning Kommune, at naturområderne beskyttet af § 3 og § 7 ikke påvirkes væsentligt ved udvidelsen.

Samlet vurdering: ammoniakbelastning af naturområder

Herning Kommune vurderer, at oplysninger om ruhed, kildehøjder og kumulation, er korrekte.

Herning Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

¹⁴ 1 kg-grænsen fører i de fleste tilfælde til, at det kun er naturarealer inden for 1.000 m fra staldanlægget, der er relevant ved vurderingen.

Herning Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniak meremissionen, under hensyn til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og §3 natur.

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter, ansvarsarter mv.

Ammoniakbelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-plantearter

Af EF-habitatdirektivets¹⁵ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arter og ansvarsarter observeret i Herning Kommune på nuværende tidspunkt gennemgås i det følgende. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

Odder og padder forekommer mange steder i Herning Kommune og har en gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken. Padderne yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

Grøn mosaikguldsmed er i Herning Kommune observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg, samt i Knudmosen ved Herning City. I sin cyklus er arten afhængig af planten Krebseklo (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever.

Voksne individer kan strejfe langt omkring, og kan ses langt fra vandløb. Næringsstofbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved krebsklo vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

Grøn kølleuldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes nationale ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes i skovlysninger. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleuldsmeds levesteder. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gyllebeholdere/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleuldsmed.

Der er ingen aktuelle registreringer af beskyttede plante og dyrearter, herunder ansvarsarter, i umiddelbar nærhed af/på udbringningsarealerne eller inden for 1.000 meter af anlægget. Da alle udbringningsarealerne tidligere været anvendt til intensiv landbrugsdrift, indebærer dette ikke opdyrkning af ekstensivt dyrkede udbringningsarealer.

Det er derved sikret, at projektet ikke væsentligt vil

- 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a)
- 2) ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegning fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

¹⁵ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer).

I nedenstående afsnit vil udbringningsarealernes beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegninger af kulturmiljø, fredninger mm., der er registreret i området.

Udbringningsarealer

Udbringningsarealerne er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Fredede områder / Fredninger
- Fredede områder
- Fortidsminder eller
- Skovrejsning

Der er registreret beskyttede diger i skellet til en del udbringningsarealer.

Beskyttede sten- og jorddiger

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer, eller har fungeret, som hegn og har, eller har haft, til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, der både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og grøn struktur for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypisk digestruktur.

- Jf. Museumslovens § 29a må digerne ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.
- Jf. museumslovens § 29f må der på fortidsminder og inden for en afstand af 2 meter fra dem ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.

Gennemgang af BAT for Sønder Skjerkvej 2

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IPPC-direktivet omfatter.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der – som i den aktuelle sag – er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ. Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for kvægdrift, er det Herning Kommunes opfattelse, at mange af elementerne i BAT-notatet for svine- og fjerkræbrug er universelle indenfor landbrugsområdet og derfor kan overføres til kvægdrift.

I Teknologi- og byggeblade er dokumenteret teknik beskrevet, og der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være. Miljøstyrelsen har endvidere oprindeligt valgt ikke at fokusere på markteknik, fodring m.v. i Teknologi-blade, idet forbedrede metoder i dansk landbrug og generel lovgivning på området vurderes at medføre, at den bedste tilgængelige teknik generelt bliver anvendt.

I det følgende vil BAT for kvægbruget på Sønder Skjerkvej 2 blive vurderet i forhold til Herning Kommunes niveau for BAT.

Vurdering af BAT i forhold til § 12 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

1. Management
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning
6. Udbringning af husdyrgødning

Ved Herning Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens Teknologi-blade oversigt, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning version 2, bilag 3 (teknologilisten) samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument). Nedenfor vil de enkelte emner blive gennemgået.

BAT – Management

Der ændres ikke på management på ejendommen i forhold til det godkendte i miljøgodkendelse af 7. december 2011, derfor vurderes det ikke yderligere.

BAT – Foder

Fodringen på ejendommens ændres ikke i forhold til det godkendte i miljøgodkendelse af 7. december 2011, derfor vurderes det ikke yderligere.

BAT – Staldindretning

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	2249,02 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	2280,92 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	-31,90 kgN/år

Herning kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til de muligheder, der foreligger for det eksisterende byggeri.

BAT – Forbrug af vand og energi

Der er ud fra normtallene et forbrug på drikkevand på ca. 5.520 m³ i nudriften. Der forventes, at der sker en forholdsvis stigning i vandforbruget til drikkevand på ca. 1.660 m³ til i alt i 7.175 m³.

Ud fra normalt for vaskevand til malketank og maskiner samt vandspild i stalden forventes et forbrug på ca. 1.110 m³ mod tidligere 880 m³.

Der vil være en minimal stigning i elforbrug til malkning, men det er kun 10 kør og det store forbrug af vand ligge typisk på vandingensanlægget. Så det fylder kun nogle få procent.

Det nye jord kan ikke vandes, så der er ikke nogen stigning.

Da der ikke ændres væsentligt på ejendommens forbrug af vand og energi i forhold til det godkendte i miljøgodkendelse af 7. december 2011, vurderes det ikke yderligere.

BAT – Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Der ændres ikke på ejendommens opbevaring og udbringning af husdyrgødning i forhold til det godkendte i miljøgodkendelse af 7. december 2011, derfor berøres det ikke yderligere.

Samlet vurdering af BAT

Herning Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier, opbevaring og udbringning af husdyrgødning. Endvidere vurderer Herning Kommune, at de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak er overholdt

Generelt vurderer Herning Kommune, at ansøger er opmærksom på at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige. Ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejds gange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.